

T.D.H.M.

HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 6809

Tarih : 22.12.2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİS BAŞKANLIĞINA

Zorunlu askerlik sırasında meydana gelen şüpheli ölüm, intihar ve diğer ihlallerle işletilen adli işlemler büyük bir kapalılık içerisinde yürütülmektedir. Adalet sürecinin soruşturma, kovuşturma ve cezalandırma süreçlerinin büyük bir çoğunluğu ekseriyetle cezasızlık akıbetine uğramaktadır. Asker ölümleri ve intiharların sebepleri, ihmal ve hak ihlallerinin belirlenmesi ve alınması gereken önlemlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz. 11.12.2017

Mehmet Emin ADIYAMAN

Iğdır Milletvekili

11.12.2017
GİRİŞİMİSİ

GEREKÇE

Türkiye’de şüpheli asker intiharları veya ölümleri oldukça yüksektir. Avrupa Konseyi üyesi 47 ülke içinde vicdani ret hakkını tanımayan tek ülke olan Türkiye’de son 10 yılda çoğu şüpheli olarak intihar eden asker sayısının, çatışmalarda hayatını kaybeden asker sayısından daha yüksek olduğu açıklanmıştır. Sivil Toplum Örgütleri, mağdur asker aileleri ve muhalif siyasi partilerin sağlıklı bilgiye ulaşamadıkları ve kendilerine sağlıklı bilgi paylaşımı yapılamadığından özellikle 2012 yılından bu yana asker ölümleri ve intiharları ile ilgili muğlak bir durum söz konusudur. Türkiye Barolar Birliği(TBB)’nin 2015 yılı verilerine göre Türk Silahlı Kuvvetleri’ndeki mobbing ve intihar vakalarına ilişkin “Son 10 yılda çatışmalı ortamlarda hayatını kaybeden asker sayısı 818 dir. Aynı süre içerisinde kışlalarda 934 asker intihar” etmiştir. İntihar eden güvenlik mensubu personel sayısı darbe sonrasında giderek artmıştır. 15 Temmuz 2015 tarihinden Ocak 2017 tarihine kadar 46 asker, polis intihar ederek hayatlarına son vermiştir.

Zorunlu askerlik uygulaması sorunu her geçen gün daha da ağırlaşmaktadır. İnsanların savaşı ve militarizmi reddi, ekonomik, sosyal bakış açılarından asker olmayı reddi, insani ve vicdani bir talep ve tutumdur. Dolayısıyla vicdani red hakkı, bir insan hakkı olarak tanınmalıdır.

Farklı cinsiyet kimliği ve cinsel yönelimi olan bireylere yönelik askere alım ve askerden muaf tutma süreçlerinde uygulanan ayrımcı ve insan onur ve haysiyetini incitici politikalarla bireylerin psikolojik travmalar yaşaması ve şiddete yönelik tavırların gelişmesine sebep olmaktadır.

Türkiye’de askeri disiplin ortamı oldukça ağırdır ve genç erkeklerin altından kalkabileceği bir durum değildir. Bu nedenle bu konuda acil düzenlemeler yapılmalıdır. Özellikle askeri bölgelerde etnik veya dini kimliğinden, mezhebinden veya siyasi, felsefi görüşünden kaynaklı olarak ayrımcılığa maruz kalmaktadırlar. Etnik ve dini kimliğinden kaynaklı intihar edenlerin çoğunluğunun Kürt, Ermeni ve Alevi inancına sahip olmaları ordu içindeki durumu ortaya koymaktadır.

Askeri bölgelerde yaşam hakkı ihlallerine sebep olan suçlar, vücut bütünlüğüne yönelik suçlar ve işkence suçları etkili bir şekilde soruşturulmamakta ve kovuşturma konusu yapılmamaktadır. Hal böyle olunca şüpheli asker intiharları ülke gündeminden düşmemektedir.

Şüpheli biçimde gerçekleşen asker intiharlarının önündeki en önemli engelin cezasızlık sorunu olduğu ve bu sorunun da hukuki reformlarla çözüleceği muhakkaktır. Yaşanan intihar olayları genel olarak askeri savcılıklar aracılığıyla soruşturulmaktadır. Askeri savcılıklar tarafından gerçekleştirilen soruşturmaların genellikle takipsizlikle sonuçlanması zorunlu askerlik görevi sırasında yaşanan intiharların esas nedenlerinin belirlenmesinin önünde de önemli bir engel teşkil etmektedir. Bu intiharların şüpheli bir biçimde gerçekleşenleri ancak sivil mahkemeler aracılığıyla soruşturulmalıdır.

Rutin sağlık kontrollerin yapılmaması, ruh sağlığı, bakım, tedavi ve destek birimleri ülke genelinde sistemli hale getirilememektedir. Bu kontrollerin bağımsız idari ve tercihen sivil mekanizmalarla iş birliği içinde gerçekleştirilmemektedir. Kötü muamele ve işkence iddialarında sağlık muayenesi asker olmayan bağımsız hekimler tarafından yapılmamaktadır.

Siyasal iktidar evladını yitiren ailelerin sesini duymalı ve bir an önce tedbirler almalıdır. Bu tedbirlerin başında vicdani ret hakkının tanınması, nefret söyleminin yasaklanarak nefret suçlarının düzenlenmesi, askeri bölgelerde işlenen yaşam hakkı ihlallerine sebep olan suçlar, vücut bütünlüğüne yönelik suçlar ve işkence suçlarının sivil savcılıklarca soruşturulup sivil mahkemelerde yargılamaların yapılması ve askeri disiplin ortamının insanileştirilmesini sağlamalıdır. İntihar olarak basına servis edilen ölümler, vefat eden asker aileleri ve kamuoyu tarafından kaygıyla karşılanmaktadır.

Sonuç olarak; asker ölümlerinin ve intiharların gerçek sebepleri, intihar vakalarının soruşturma ve kovuşturma dosyaları, ve medyaya yansımış ihmal, intihar ve hak ihlalleri hakkında acılı aileler ve kamuoyu bilgilendirilmemektedir. Yukarıda izaha açtığımız gerekçelerle tüm bu hususların araştırılması ve sorunlara çözüm yollarının bulunması için bir Meclis araştırması açılmasını talep ediyoruz.

Filiz KERESTECİOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

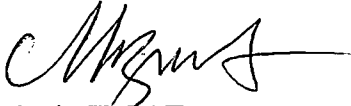
Dirayet TAŞDEMİR
HDP Ağrı Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

Mizgin İRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

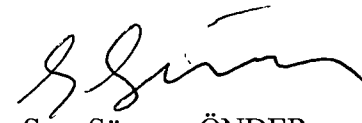

Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

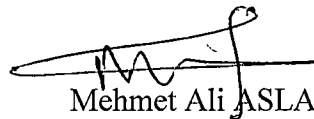
Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Adana Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

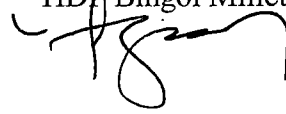

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

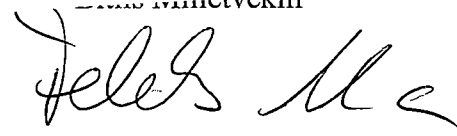

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

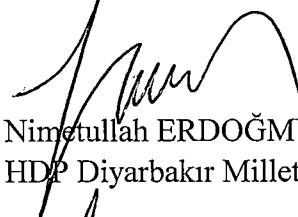
Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

İbrahim AYHAN
HDP Samsun Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nihat AKDOĞAN
HDP Hakkari Milletvekili